
N1/NOVA.RS

Ekonomski stručnjaci: Nema novca za novi paket pomoći

<https://nova.rs/vesti/biznis/ekonomski-strucnjaci-nema-novca-za-novi-paket-pomoci/>

Kako održati poslovanje u uslovima pandemije - za brojne privrednike u Srbiji u prethodnoj godini bila je gotovo "nemoguća misija", a minus je bio neizvežan i u državnoj kasi... Ipak, da bi se ublažile negativne posledice po privredu, država je odlučila da sa paketima podrške privredi nastavi i u 2021. Nove mere najavljuju do sredine februara, a obećanje je da će i građani ponovo dobiti pomoć od države. Ekonomski stručnjaci, ipak, kažu da u budžetu nema novca za to.

Da li je svetska ekonomija suočena sa "kratkoročnim padom" zbog negativnih uticaja epidemije ili je tek na pomolu duboka kriza? Minus u državnoj kasi nije izbegla ni Srbija, ali vlast uverava: ekonomska situacija je mogla da bude i mnogo gora.

Privredi je potrebna dodatna pomoć, zato država najavljuje novu finansijsku injekciju. Ali, osim privrede – pomoć će ponovo dobiti i građani.

"Daćemo novu podršku, novu injekciju našim kompanijama, za našu privredu, preduzetnike, mala i srednja preduzeća, velika preduzeća, ako hoćete... Imamo milion i 52 hiljade ljudi koji su obuhvaćeni tim sistemom", izjavio je ranije predsednik Aleksandar Vučić.

O najavljenoj pomoći, predsednica Vlade Ana Brnabić rekla je: "Ne mogu da govorim o novom peketu pomoći, na njemu radimo, uz podršku predsednika Srbije. Pomoć će dobiti privreda, ali i penzioneri i drugi građani, u republičkom budžetu ima novca za novi paket pomoći".

Predsednica Vlade tvrdi da u budžetu ima dovoljno para da se pomogne i privrednicima i građanima, a prethodni paketi pomoći državu su koštali ukupno – 5,8 milijardi evra. Samo 600 miliona evra potrošeno je na kratkoročnu pomoć građanima, odnosno isplatu 100 evra.

Milijardu evra – toliko bi, prema najavama, mogla da iznosi nova "finansijska injekcija" iz budžeta za privredu. Država razmatra i dalje koji će model primeniti, ali jedna od opcija jeste ponovo isplata dva ili tri puta po pola minimalca... Najavljena je i podrška za pojedine sektore – za turizam: hotelijere, turističke agencije, vodiče, za autobuske prevoznike...

Iz vrha države tvrde da će i građani dobiti pomoć – vlast kaže: neće biti izdašno, kao prethodni put, računicu još nisu napravili. Čeka se i odluka o eventualnom odlaganju poreskih obaveza...

Profesor Ekonomskog fakulteta Ljubodrag Savić za N1 ocenjuje da je Srbija, u odnosu na druge zemlje Evrope i regiona, izbegla dramatičan pad BDP-a, ali kaže da novca za novi paket pomoći zapravo nema.

“Čak nije bilo ni za prvi, jer da je bilo dovoljno novca uštećenog od ranije, ne bismo u 2020. napravili ovako visok fiskalni deficit. Očigledno da je taj novac koji je upumpan u privredu očigledno bio dat iz zaduživanja. Treba država da se fokusira na one ljude koji su u teškoj ekonomskoj situaciji, na one ljude za koje može očekivati da će preživeti u ekonomskom smislu, što će reći da treba apsolutno da suzi kome ide novi paket pomoći. Treba da se fokusira na mere u kojima će teret odnosno rizik sprovođenja tih mera, tačnije oporavka privrede snositi ravnopravno privreda i poslodavci”, kaže Savić.

Novac koji vlast planira da izdvoji za pomoć građanima, kaže Savić, trebalo bi da “pogađa” najsiromašnije, a ne da se, kao u prethodnom paketu, da svima, bez obzira na socijalni status.

Ipak, ekonomisti, među kojima je i nekadašnji guverner Narodne banke Dejan Šoškić, upozoravaju da negativni efekat koronavirusa na privredu Srbije nije ni izbliza završen, a da je, u ovom trenutku, javni dug Srbije veći od 26 milijardi evra. Zato, kažu, treba biti oprezan u planiranju novih paketa pomoći.

Telekom i Telenor se udružuju da bi uništili slobodne medije

<https://nova.rs/vesti/biznis/telekom-i-telenor-se-udruzuju-da-bi-unistili-slobodne-medije/>

Vlast je osmislila način kako da uz pomoć Telekoma pokuša da uništi slobodne medije u Srbiji. U planu u koji je N1 imao uvid, navodi se će Telekom udružiti sa Telenorom, češkog tajkuna Petra Kelnera, kako bi smanjio učešće SBB-a na tržištu ispod 30 odsto. Tako bi, smatraju u Telekomu, onemogućili finansiranje medija poput N1, Nove S, Sport Kluba. I dok se vlast javno zaklinje u evropske vrednosti, na sve načine pokušava da spreči postojanje slobodnih medija, ovog puta preko uništavanja privatne kompanije.

Plan uništenja slobodnih medija u Srbiji predstavljen je rukovodstvu državnog Telekoma i na njemu se, kako saznajemo, radilo nekoliko meseci. Državna telekomunikaciona kompanija planira da Telenoru ustupi kompletnu infrastrukturu kablovske mreže i kompletan sadržaj kablovske televizije.

Ne krije se da državna kompanija planira da pomogne Telenoru da ostvari povećanje prihoda, povećanje korisnika a sve u cilju konačnog slamanja SBB-a što je, kako saznajemo, glavni razlog sklapanja ugovora.

To praktično znači da se državni Telekom, prema evropskim normama, nelegalno udružuje sa jednom privatnom firmom, kako bi se uništila druga privatna firma. Telekom ne krije da se ide na urušavanje SBB-a, tako da ta kompanija padne na manje od 30 procenata tržišnog učešća, kako ne bi mogla da ulaže u programske sadržaje.

Urušavanjem SBB-a Telekom će biti jedini u mogućnosti da stvara nove kanale i da tako zarađuje i od Telenora i od korisnika, dok Telekom planira da ima potpunu kontrolu Telenorovih korisnika.

U Telekomu potenciraju da se SBB već žalio Evropskoj komisiji kako država forsira svoju kompaniju stvarajući tako monopol u telekomunikacijama i medijima. Na to Telekom planira da odgovori tako što će svoju optiku iznajmiti Telenoru. Ovim potezima novo rukovodstvo Telekoma, u čijim odborima su većinski članovi Srpske napredne stranke, ignoriše osnovne tržišne principe i protežira zabranjeno udruživanje po svim evropskim standardima. Telenor će tako imati pravo da koristi infrastrukturu Telekoma u koju je uloženo u poslednjih nekoliko godina blizu 500 miliona evra.

Dogovor Telekoma i Telenora treba da odobri Komisija za zaštitu konkurencije. Dokumenta su, prema informacijama N1, stigla u Komisiju, ali nisu zvanično objavljena na sajtu, kako nalaže procedura. Ako se Komisija za zaštitu konkurencije samo proglasi nenadležnom za ovaj slučaj, saradnja privatne kompanije u vlasništvu Petra Kelnera i državnog Telekoma mogla bi neometano da počne.

SBB je deo United Grupe, u okviru koje posluje i N1.

Prosečna zarada u Srbiji u novembru 2020. iznosila 60.926 dinara

<https://www.danas.rs/ekonomija/prosecna-zarada-u-srbiji-u-novembru-2020-iznosila-60-926-dinara/>

Prosečna neto zarada u Srbiji u novembru prošle godine iznosila je 60.926 dinara, objavio je Republički zavod za statistiku.

Zajedno sa porezima i doprinosima prosečna zarada je bila 84.201 dinar.

Medijalna neto zarada za novembar 2020. godine iznosila je 46.861 dinar, što znači da je 50 odsto zaposlenih ostvarilo zaradu do tog iznosa.

Rast bruto zarada u periodu januar–novembar 2020. godine, u odnosu na isti period prošle godine, iznosio je 9,4 odsto nominalno, odnosno 7,7 odsto realno, dok su neto zarade porasle za 9,3 odsto nominalno i za 7,6 odsto realno.

U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za novembar 2020. godine nominalno je veća za 8,1 odsto, a realno za 6,3 odsto, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 8,2 odsto, odnosno za 6,4 odsto realno.

U 2020. u Srbiji 13,9 odsto više umrlih i 2,8 odsto manje rođenih

U 2020. godini rođeno je manje beba, a zabeležen je veći broj umrlih nego 2019. godine, pokazuju podaci Republičkog zavoda za statistiku.

Broj živorođenih u Srbiji za period od januara do decembra 2020. godine iznosi 61.693, pokazuju podaci Republičkog zavoda za statistiku.

U odnosu na isti period prethodne godine, kada je ukupan broj živorođenih iznosio 63.484, beleži se pad od 1.791 odnosno za 2,8 odsto.

Broj umrlih u Republici Srbiji u periodu od januara do decembra 2020. godine iznosi 114.954 i u odnosu na isti period prethodne godine beleži se rast od 13.991 ili za 13,9 odsto (u 2019. broj umrlih bio je 100.963).

Najviše živorođenih bilo je u julu (5.896) i oktobru (5.483), dok je najveći broj umrlih zabeležen u decembru (17.321), novembru (10.835) i julu (10.023).

Zapravo, tokom svakog meseca 2020. godine u Srbiji umiralo je po najmanje oko 8.100 ljudi, dok se broj rođenih u proseku kretao oko 5.000 sa većim ili manjim odstupanjima.

Табела 1. Живорођени у Републици Србији према месецу регистрације, 2019. и 2020.

	Месеци											
	Јануар	Фебруар	Март	Април	Мај	Јун	Јул	Август	Септембар	Октобар	Новембар	Децембар
2019	4907	4841	4851	4785	5465	4817	6170	5711	5521	6014	5049	5353
2020	5152	4665	4705	4644	4890	5258	5896	5349	5711	5483	4834	5106
Индекс 2020/2019	105,0	96,4	97,0	97,1	89,5	109,2	95,6	93,7	103,4	91,2	95,7	95,4

Табела 2. Умрли у Републици Србији према месецу регистрације, 2019. и 2020.

	Месеци											
	Јануар	Фебруар	Март	Април	Мај	Јун	Јул	Август	Септембар	Октобар	Новембар	Децембар
2019	8672	9793	8933	8256	8950	7705	8322	7620	7476	8441	7992	8803
2020	8706	9122	8189	8625	8602	8325	10023	8730	8123	8353	10835	17321
Индекс 2020/2019	100,4	93,1	91,7	104,5	96,1	108,0	120,4	114,6	108,7	99,0	135,6	196,8

Foto: Screenshot/RZS

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, jedino region Vojvodine tokom 2020. beleži rast živorođenih u poređenju sa istim periodom 2019. godine.

Tokom 2020. u Vojvodini rođeno je 15.550 beba što je za 132 novorođenčeta više nego u 2019.

U Beogradskom, Regionu Šumadije i Zapadne Srbije, kao i u Regionu Južne i Istočne Srbije bilo je manje novorođenčadi nego u 2019. godini.

U Beogradskom regionu tokom 2020. rođeno je 19.241 beba što je za 1.107 manje nego 2019.

Tokom prošle godine u Šumadiji i Zapadnoj Srbiji rođene su 20.272 bebe, što je za 339 manje nego 2019.

U regionu Južne i Istočne Srbije tokom 2020. rođeno je 6.630 beba, odnosno za 477 manje nego 2019. godine.

U svakom od regiona Srbije tokom 2020. zabeležen je rast broja umrlih u poređenju sa 2019. godinom.

Najviše umrlih tokom prošle godine zabeleženo je u Regionu Šumadije i Zapadne Srbije odnosno 41.615 što je za 5.476 više u poređenju sa 2019. godinom. Sledi Region Vojvodine sa 29.750 u kom se beleži rast broja umrlih za 3.008. Zatim Beogradski region u kom je tokom 2020. godine bilo 3.797 umrlih više nego 2019. godine, tj. 27.032, navodi se u izveštaju Republičkog zavoda za statistiku.

U Regionu Južne i Istočne Srbije broj umrlih iznosio je 16.557, što je za 1.710 više nego 2019. godine.

RERI tužio EPS zbog ugrožavanja zdravlja građana

<https://www.danas.rs/ekonomija/neri-tuzio-eps-zbog-ugrozavanja-zdravlja-gradjana/>

Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu (RERI) podneo je danas Višem sudu u Beogradu, tužbu protiv JP Elektroprivreda Srbije (EPS), zbog ugrožavanja zdravlja građana Republike Srbije, a usled višestrukog prekoračenja dozvoljenih emisija sumpor dioksida iz termoelektrana Nikola Tesla i Kostolac.

Kako se navodi u saopštenju, ovom tužbom RERI nastoji da pred sudom zaštiti zdravlje i pravo građana Srbije na zdravu životnu sredinu i da obezbedi da u budućnosti termoelektrane ne emituju sumpor dioksid iznad granice maksimalnih godišnjih dozvoljenih emisija. U 2018. i 2019. godini termoelektrane u vlasništvu EPS-a emitovale su oko 300 hiljada tona ovog otrovnog gasa godišnje, iako je Nacionalnim planom za smanjenje emisija (NERP), koji je Srbija dužna da primenjuje od 1. januara 2018, dozvoljeno najviše 55 hiljada tona godišnje.

RERI ističe da je tužba usledila nakon nekoliko uzastopnih zahteva za vanredni inspekcijski nadzor, nad termoelektranama kojima upravlja EPS, a koje su obuhvaćene NERP-om, i zahteva da nadležne institucije obezbede primenu i poštovanje zakona iz oblasti zaštite životne sredine.

„Izgleda da nam je jedino preostalo da od suda očekujemo da obezbedi primenu propisa, jer Vlada Srbije i nadležno ministarstvo to ne žele da učine“ izjavio je Jovan Rajić, advokat RERI-ja i dodao: „poštovanje NERP-a i usaglašavanje sa emisijama koje su utvrđene NERP-om je zakonska obaveza koja proističe iz međunarodnog ugovora koji je Srbija potpisala i obavezala se da ga primenjuje. Pored ugrožavanja zdravlja i životne sredine prekoračenje emisija sumpor dioksida ozbiljno ugrožava i vladavinu prava i ustavni poredak Republike Srbije“, rečeno je u saopštenju.

Iz RERI-ja navode da EPS-ove termoelektrane spadaju među najveće zagađivače sumpor dioksidom u Evropi. TENT i Kostolac emituju u proseku 35 puta više sumpor dioksida od prosečne termoelektrane u EU. Dok se u EU emituje oko 600 hiljada tona sumpor dioksida godišnje samo TENT i Kostolac emituju 300 hiljada tona sumpor dioksida godišnje.

„Imajući u vidu direktne dokaze linearne zavisnosti koncentracije sumpor dioksida u vazduhu od emisije ovog gasa u mega tonama na godišnjem nivou, jasno je da je neminovna posledica značajno oštećenje zdravlja i povećanje smrtnosti stanovnika u izloženim oblastima Republike Srbije“, zaključak je izveštaja o uticaju sumpor dioksida na zdravlje, koji je priložen uz tužbu RERI-ja, a izrađen za potrebe ove tužbe od strane eksperta – pulmologa i doktora medicinskih nauka. „Još jedan važan aspekt je činjenica da su sumpor-dioksid (SO₂) i amonijak (NH₃) najznačajniji izvori stvaranja sekundarnih PM čestica, i to naročito manjih finih čestica PM_{2.5} koje su bliže nižim slojevima vazduha koji udišemo, pa dospevaju duboko u pluća i time bolje prodiru u ljudski organizam gde izazivaju različita oštećenja organa, tako da štetni efekti sumpor dioksida po zdravlje obuhvataju i većinu efekata čestičnog zagađenja“, navedeno je dalje u izveštaju.

– Svedoci smo, nažalost, loše prakse da u Srbiji sudovi moraju da obavežu državu i javna preduzeća pod njenom kontrolom, da poštuju sopstvene propise i međunarodno prihvaćene obaveze, a sve kako bi zaštitili zdravlje sopstvenih građana, rekli su iz RERI-ja.

BETA/DANAS

Privrednici Srbije: Pada interesovanje za državnu pomoć ako bude uslovljena

<https://www.danas.rs/ekonomija/privrednici-srbije-pada-interesovanje-za-drzavnu-pomoc-ako-bude-uslovljena/>

Pomoć države privredi zbog pandemije virusa korona ove godine verovatno će prihvatiti manji broj privrednika ako bude ponuđena pod istim uslovima kao i prošle godine, da ne otpuštaju višak zaposlenih i ne mogu da isplate dividendu, rekli su oni za Betu.

„Pomoć države u minimalnim zaradama za zaposlene prihvaćiće one firme koje čvrsto planiraju da nastave poslovanje“, rekao je počasni predsednik Unije poslodavaca Srbije Nebojša Atanacković.

Vlada Srbije najavila je da će i ove godine pomoći privredi sa po pola minimalne zarade za dva ili tri meseca za zaposlene radnike u firmama.

Atanacković je rekao da se „nikom ne zatvara firma, ali da je dosta usporena privredna aktivnost čak i u delovima privrede koji nisu oslonjeni na Evropu“.

U 2020. godini je finansijska pomoć, Uredbom o fiskalnom pogodnostima i direktnim davanjima privrednim subjektima u privatnom sektoru i novčanim davanjima građanima u cilju ublažavanja ekonomskih posledica zbog bolesti COVID-19, bila uslovljena zabranom otpuštanja zaposlenih i isplatom dividende.

Koordinator Mreže za poslovnu podršku Dragoljub Rajić rekao je da je „među privrednicima mnogo nagađanja“.

„O prihvatanju pomoći još se ozbiljno ne priča jer su privrednici sada okupirani problemima oko pada prometa i isplatom obaveza“, rekao je Rajić.

Dodao je da su januar i februar najgori meseci u privredi i da je i u decembru i u januaru promet bio slab, a u februaru dospevaju obaveze koje su prošle godine odložene, a među kojima su porezi i doprinosi na zarade.

Rajić je rekao da će broj firmi koje budu i ove godine prihvatile pomoć biti manji zbog straha da li će moći da servisiraju obaveze jer su se već nagomilale.

On je ocenio da se, suprotno očekivanju trajanja pandemije, produbila kriza u privredi i da se ona u Srbiji ne može oporaviti dok se se ne normalizuje u Evropi.

„U 2020. godini je veliki broj privrednika prihvatio minimalne zarade kao pomoć uz zadržavanje broja zaposlenih jer su očekivali brži oporavak“, rekao je Rajić.

Ove godine će, kako je rekao, pomoć verovatno prihvatiti velike firme sa velikim prometom, a da bi u smanjenju neizvesnosti dosta pomogla brza vakcinacija, ali da će se ona, bilo zbog neodlučnosti građana, bilo zbog nedovoljne količine, odvijati sporije nego što se mislilo.

Vlasnik firmi Metalika i Minel Zoran Volf rekao je da proizvodi delove za vagone i da se posao ugovara na dugi rok.

„Imamo posla i za više radnika od 52 koliko ih je sada jer je dugoročno ugovoren, ali ne smemo više da zaposlimo jer ne znamo šta će biti u budućnosti, a pomoć države nećemo uzimati jer predviđa velika uslovljavanja“, rekao je Volf.

Komercijalni direktor turističke agencije „Plana turs“, Milan Vasić rekao je da će ako država ponudi pomoć prihvatiti je jer su broj zaposlenih već smanjili, a da je „posao malo krenuo“.

„Imali smo ovih dana turiste koji su otišli na skijanje u Bugarsku i neveliki broj za daleke destinacije Dubai, Maldive, a šest turista se prijavilo za odmor na ostrvu Zanzibar“, rekao je Vasić.

Dodao je da je bilo interesovanja i za Istanbul za 89 evra za šest dana sa tri noćenja, ali je uveden test za korona virus koji košta skoro koliko i aranžman 9.000 dinara“, rekao je Vasić.

Prema rečima predsednika Nacionalne asocijacije špediterskih društava i agenata izvestan broj privrednika u tom sektoru je i prošle godine odbio pomoć da ne bi prihvatio obavezu da mora da zadrži broj radnika.

„Sada su smanjeni transporti jer dolazi kineska nova godina i nema utovara. Brodski prevoz je od prošle godine poskupeo skoro četiri puta, a avionski kargo prevoz tri puta tako da ima firmi koje posluju sa profitom“, rekao je Jevtić.

On je ocenio da će stanje u tom sektoru biti izvesnije tek u martu, pa će privrednici tada i donositi odluke o obimu poslovanja.

UNS: Radna grupa podržala uvođenje krivičnog dela vezanog za napad na novinare

<https://www.danas.rs/drustvo/uns-radna-grupa-podrzala-uvodjenje-krivcnog-dela-vezanog-za-napad-na-novinare/>

Radna grupa za bezbednost novinara podržala je uvođenje krivičnog dela „napad na novinara u obavljanju poslova obaveštavanja javnosti“, saopštilo je Udruženje novinara Srbije.

Pozivajući se na svoja saznanja, udruženje je navelo da je Radna grupa Vlade Srbije za bezbednost i zaštitu novinara prihvatila danas predlog Udruženja sudija i tužilaca (UST) da inicira izmene Krivičnog zakonika radi uvođenja krivičnog dela – „Napad na novinara u obavljanju poslova obaveštavanja javnosti“.

Veću bezbednost novinara kroz izmene Krivičnog zakonika (KZ) UNS je zatražio prošle godine, zahtevajući da novinari i medijski radnici budu izjednačeni po pravima sa drugim profesijama od javnog interesa.

UNS je tada podsetio da je KZ izmenjen kako bi se povećala bezbednost advokata i zatražio zatvorsku kaznu za svaki napad na novinare.

Takođe je podsetio na svoju inicijativu kojom je, izmenom člana 138. Krivičnog zakonika, 2009. godine prvi put za ugrožavanje sigurnosti novinara i medijskih radnika pretnjom propisana kazna zatvora, od 6 meseci do pet godina.

UST je ranije Radnoj grupi predložio da od Ministarstva pravde zatraži izmene KZ, a novo krivično delo, predložili su, trebalo bi da ima više oblika i da predviđa sve radnje iz krivičnog dela „Napad na advokata“, iz člana 336V KZ.

„Novo krivično delo bi inkriminisalo napad na novinara ili člana njegove porodice, nanošenje lake telesne povrede novinaru ili članu njegove porodice, pretnju upotrebom oružja, nanošenje teške telesne povrede novinaru ili članu njegove porodice, te uništenje, oštećenje ili činjenje neupotrebljivom stvar u imovini novinara ili članova njegove porodice, uz kvalifikovani oblik krivičnog dela uz cenzus od 450.000 dinara i uslov da je delo učinjeno prema novinaru ili članu njegove porodice u vezi sa poslom obaveštavanja javnosti, odnosno novinarskog poziva“, navodi se u predlogu UST-a Radnoj grupi.

UST je istakao i da je, kako bi se obezbedila efikasna i pravovremena zaštita novinara, potrebno da se donese poseban zakon o merama i ovlašćenjima nadležnih organa koji bi predviđao urgentno delovanje u cilju zaštite novinara, pre svega policije.

RADIO KARANTIN/DIREKTNO.RS

Zašto sve veći broj mladih napušta Srbiju?

<https://direktno.rs/vesti/drustvo-i-ekonomija/330202/radio-karantin-arandarenko-odlazak-iz-srbije.html>

Više od polovine mladih planira da napusti Srbiju, pokazuje istraživanje Krovne organizacije mladih Srbije (KOMS). Većinu onih koji planiraju odlazak čine žene. Mladi kažu da bi otišli pre svega jer žele dostojanstveniji život i viši standard. Oni traže veće šanse za zaposlenje, bolje okruženje za osnivanje porodice, bolje javne usluge i više slobode. Prethodno je u jednoj studiji rečeno da je od 2008. do 2015. godine više od 240.000 građana Srbije otišlo iz zemlje, dok Organizacija za evropsku saradnju i razvoj (OECD) procenjuje da godišnje iz Srbije ode i do 49.000 ljudi.

U novoj epizodi podkasta **Radio Karantin** Aleksandar Kocić razgovarao je sa profesorom na Ekonomskom fakultetu u Beogradu Mihailom Arandarenkom koji proučava ekonomske migracije. Arandarenko je ovih dana objavio rad na temu ekonomske emigracije iz Srbije u kojem kaže da su ljudi najveći izvozni proizvod Srbije i da emigracija i doznake - novac koji emigranti šalju svojim kod kuće - mogu da se gledaju kao definišuće karakteristike srpske ekonomije.

- Doznake imaju dovoljno jak uticaj na funkcionisanje ekonomije Srbije i ne možemo da sagledamo kako ona funkcioniše a da nismo razumeli koje su dimenzije ova dva usko povezana fenomena. Moj pokušaj je bio da popunim izvesnu prazninu u sagledavanju toga. Uvek se govori naš BDP (bruto društveni proizvod) je toliki i toliki, međutim, postoji drugi ekonomski agregat koji se zove bruto raspoloživi nacionalni dohodak i on u sebi uključuje tu komponentu doznake. Kada sagledate doznake shvatite da u Srbiji postoji blizu deset posto više dohotka nego što bi bilo da nema emigranata - kaže Arandarenko.

Arandarenko objašnjava da doznake imaju daleko šire značenje i uključuju još najmanje dva elementa.

- Jedan su devizne penzije koje čine trećinu ukupnog iznosa doznaka i postoji nešto još zanimljivije, a to su dohoci frilensera ili tzv. telemigranata, odnosno ljudi koji ne moraju da budu frilenser, već rade za strane poslodavce, a žive u Srbiji - navodi Arandarenko.

Profesor Arandarenko kaže da najveći izvozni proizvod Srbije nisu ni maline, ni čelik, ni automobili, već ljudi.

- Kada gledamo zaposlenost u Srbiji, ona je možda nekih 2,8 miliona ljudi, ali treba dodati oko 400.000 ljudi koji su u svakom trenutku u inostranstvu i deo svog dohotka troše u Srbiji. Ako su oni na neki način stalni migranti i nemaju nameru da se vrate, bar ne do penzionisanja, onda je logično da oni grade svoj život u toj zemlji destinacije i da ono što od njihove zarade stiže u Srbiju nije nešto previše. Međutim, postoji mnogo više onih koji su samo privremeno izvan zemlje u svakom trenutku, i oni nastoje da što veći deo tog dohotka koji im ostane posle pokrića minimalnih troškova vrate u zemlju i reše životni problem - da sazidaju kuću, pokrenu biznis i prosto - žive bolje. To su legitimni motivi tih takozvanih cirkularnih ili kružnih migranata. Tipičan primer kružnih migranata novog tipa su ljudi koji rade na kruzera, za koje se zna da postoji određena sezona, da će neko otići da radi na neko vreme, vратиće se u nekom trenutku u zemlju i onda tako ponovo. Famosna cifra od 50.000 ljudi koji godišnje odu iz Srbije je tačna, ali se pogrešno interpretira, smatra Arandarenko.

- To je podatak o bruto, ukupnim odlascima. To je kao kada bi smo rekli da u Srbiju (turistički) dođe tri miliona ljudi - odmah znamo da oni ne ostaju u Srbiji, već su samo kroz nju prošli. Ono što nas treba da zanima je razlika između onih koji su došli i onih koji su otišli. Slično je i sa tom cifrom od 50.000, koja je, zapravo, još i veća. Prema podacima iz 2018. tih 50.000 se odnosi samo na EU. Ako gledamo zemlje OECD-a i druge, ta cifra bi bila preko 60.000. Međutim, to su ljudi koji su otišli i od kojih se većina vratila, ako ne iste, a ono sledeće godine, jer su imali takve dozvole boravka. Ako vidimo da je broj odlazaka, recimo, u Hrvatsku ili Maltu bio po 5.000, a u Austriju 3.000, onda nam je jasno da su odlasci u Hrvatsku i Maltu vezani za turističku sezonu, a odlasci u Austriju, s obzirom da se smatra da je Beč četvrti najveći srpski grad na svetu, očekivali bismo da je daleko veći. Međutim, radi se o tome da ti odlasci u Austriju imaju potencijal da budu trajni. Ili, zamislimo odlaske u zemlje za koje nemamo statistiku, (kao što je) Dubai ili Kina, gde ne bi mogli

da dobiju državljanstvo. Statistički, većina odlazi da zaradi neki novac koji ne može u svojoj zemlji i to je ono što čini naš izvoz migranata toliko uspešnim - smatra Arandarenko..

On napominje da u Srbiji postoji problem deficitarnosti pojedinih zanimanja i da je to delimično zbog toga što su plate male i što su porezi za niže plaćeni rad veoma visoki.

- Učiteljica u Slovačkoj ima malo veću platu od učiteljice u Srbiji, ali industrijski radnik u Slovačkoj ima dvostruko veću platu od industrijskog radnika u Srbiji.

Jedno istraživanje je pokazalo da ekonomski faktor nije glavni razlog zašto ljudi odlaze ili žele da odu iz Srbije, nego da su neki drugi faktori mnogo važniji - uređenost društva, ravnopravne šanse za sve, meritokratija, dakle, sve ono što Srbija trenutno nema.

- Postoje podaci o tome, ali su oni zasnovani na percepcijama i intencijama. Ja sam skeptičan prema tim podacima. Naravno da je to važan faktor, ali ne verujem da je odlučujući. Kada pitate ljude zašto odlaze, prvi razlog je uvek ekonomski - ne mogu da nađem posao, ne mogu da se ostvarim, zaslužujem više nego što ovde mogu da dobijem, želim da zaradim... Kako objasniti emigraciju u zemlje kao što su Emirati, Kina - da li je ekonomski sistem tamo bolji i demokratskiji nego u Srbiji - naprotiv, možemo da kažemo da su to diktature.

Ekonomske emigracije mogu biti politički korisne za vlast u Srbiji u smislu da se odlaskom nezadovoljnih građana, Srbija prazni od protesta, kaže Arandarenko ali i dodaje da je glavni mehanizam opstanka na vlasti lojalnost, a ne odsustvo protesta.

- Emigracija pomaže utoliko što su otišli neki koji bi bili nezadovoljni, ali ja nisam siguran da je nezadovoljstvo našom vlašću, koja god to bila, veće u krugovima emigranata nego među onima koji su ostali. Neki čak misle da to može da bude i obrnuto, da vremenom dođe do nostalgije, da se sagledavaju situacije zemalja u kojima ljudi žive ili da postaju veći nacionalisti.

On kaže da Srbija takođe stalno uvozi radnu snagu, pre svega iz BiH i Crne Gore, ali da mi tu pojavu ne doživljavamo kao radnu migraciju.

- Definicija migranta je da je rođen u drugoj zemlji. Mi u našoj svesti imamo ideju da je neko ko je rođen u Danilovgradu ili Sarajevu svejedno iz naše zemlje, ali je on tehnički - migrant. Ta migracija iz Bosne, Crne Gore, ranije i iz Hrvatske, nastavlja se i to je velika razlika u odnosu na druge zemlje zapadnog Balkana koje imaju samo odlaske. Beograd je ipak veliki centar u regionu i on je u stanju da privuče prave migrante. Danas imate i taj potencijal da odaberete Beograd kao sedište svog svetskog telemigrantskog biznisa. To su sve aspekti koji u suštini popravljaju taj naš migracioni bilans. Od 50.000-60.000 ljudi koji su otišli, između 15.000-20.000 su kandidati da

trajno odu. S druge strane, imamo možda 5.000 onih koji su došli ovde da ostanu, bilo da su to ljudi koji su iz regiona pa su se preselili u Srbiju trajno ili su oni koji se tu slučajno zatiču, ali iz godine u godine tu rade - navodi Arandarenko.

Socijalne karte u Srbiji: Kako će odluka o socijalnoj pomoći zavisiti od prihoda bivšeg vanbračnog partnera

<https://www.021.rs/story/Info/Srbija/264432/Socijalne-karte-u-Srbiji-Kako-ce-odluka-o-socijalnoj-pomoci-zavisiti-od-prihoda-bivseg-vanbracnog-partnera.html>

Jedinstveni spisak svih ličnih podataka, primanja, imovine, bračnog statusa, pa i imovine vanbračnog partnera ili supružnika naći će se u Socijalnoj karti - registru koji vlast dugo planira da usvoji, kao razlog navodeći pošteniju raspodelu socijalne pomoći u Srbiji.

Međutim, predlog Zakona o socijalnoj karti, koji je Vlada Srbije upravo usvojila, nosi sa sobom pojedina pitanja koje autori ovog zakona nisu rešili još kad im je na to skrenuta pažnja na javnoj raspravi 2019. godine.

Plan nadležnih je da se formira **Socijalna karta** - registar koji sadrži podatke o pojedincu i sa njim povezanih osoba o socijalno-ekonomskom statusu, podatke o vrsti prava i usluga iz socijalne zaštite koje ta osoba koristi ili je koristila, kao i podatke o službenim licima koja su vodila, odnosno odlučivala o pojedinačnim pravima.

Cilj postojanja Socijalne karte je, navodi se u nacrtu koji je objavljen prošlog vikenda, tačna i ažurna evidencija o socijalno-ekonomskom statusu pojedinca i sa njim povezanih lica, a kako bi nadležni organi imali sve činjenice o osobi koja koristi usluge socijalne zaštite.

To se čini, kako se navodi u predlogu zakona, *"radi efikasnijeg ostvarivanja usluga socijalne zaštite, pravednije raspodele socijalne pomoći, unapređenja efikasnosti i proaktivnosti rada organa u oblasti socijalne zaštite"* i ih drugih razloga.

Socijalnu kartu će voditi Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, a sadržaće informacije o socijalnim uslugama koje građanin koristi, sve primljene, prihvaćene i odbijene

zahteve za određenu pomoć, socijalni status (primanja, imovina) kako korisnika, tako i povezanih lica.

Tu se dolazi do problematične kategorije "**povezanog lica**" jer je, prema predlogu zakona, povezano lice "*supružnik, bivši supružnik, vanbračni partner, kao i bivši vanbračni partner, deca i srodnici u prvoj liniji, bez obzira na stepen srodstva, srodnici u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, staratelji, hranitelji, pastorčad, očuh i maćeha*".

To znači da će se **prilikom odlučivanja o dodeli socijalne pomoći, uzimati u obzir kako živi nečiji bivši (vanbračni) partner - bez definisanja da li se odnosi na sve bivše vanbračne partnere koje je osoba ikada imala.**

U Socijalnoj karti će se nalaziti kompletan opus opštih, ali i ličnih, osetljivih podataka: lično ime, JMBG, pol, datum i mesto rođenja, ime jednog roditelja, nacionalna pripadnost, kategorija (državljanin/stranac/azilant i ostale kategorije), državljanstvo, prebivalište, stepen obrazovanja, zanimanje, bračni status, lično ime i JMBG supružnika/partnera, broj članova domaćinstva i podaci o imovini (**procenjena vrednost imovine, vlasnik imovine, tereti na imovini** i ostalo), podaci o prihodima ili penziji, evidencija svih isplaćenih novčanih naknada, kontakt podaci, kao i sve informacije kad osoba premine.

Trajno se čuva JMBG, dok se ostali podaci brišu nakon 10 godina od prestanka nekog prava. To važi i za povezana lica, za koja se isto prikupljaju svi podaci.

Socijalna karta trebalo bi da evidentira i svakog ko pristupa podacima i to, prema predlogu zakona, mogu da budu samo zaposleni u organima socijalne zaštite, a svi podaci se obrađuju u skladu sa zakonom o zaštiti podataka o ličnosti (nije definisano tačno u kakvom skladu). Pritom, osoba o kojoj postoji socijalna karta može da joj pristupi preko eUprave (nije uzeto u obzir da osobe kojima je potrebna socijalna pomoć možda nemaju pristup internetu, pa ni nalog na eUpravi).

Socijalna karta će, kad se izradi, **povući sve podatke o korisniku socijalne pomoći** koje već postoje u širem sistemu i drugim registrima (najpre Centralni registar stanovništva, RFZO, PIO, NSZ, Geodetski zavod i Poreska uprava), ažurirati ih ili ispraviti greške i potom formirati bazu. To je planirano da se završi do 1. januara 2022. godine, a u međuvremenu ministarka za rad Darija Kisić Tepavčević trebalo bi da donese podzakonski akt za primenu ovog zakona.

Predlog zakona uskoro bi trebalo da se nađe pred (kontrolisanom) skupštinskom većinom, stupiće na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku, a **primenjivaće se od 1. marta 2022. godine.**

Priča o kojoj se dugo priča

Namera da se donese Socijalna karta navodi se još u premijerkinom ekspezu iz 2017. godine, kako bi se **sprečile zloupotrebe i omogućila pravednija raspodela** tako što će socijalnu pomoć

dobiti samo oni kojima je ista i potrebna. Isto je navedeno i u ekspozeu 2020. godine, da *"građani koji su u najtežem ekonomskom položaju budu vidljiviji u sistemu, kako bi blagovremeno i efektivno ostvarili prava na potrebnu podršku"*.

Kako se navodi u predlogu zakona, očekivanja Vlade su da će se za istu količinu novca obezbediti mnogo bolje targetirana socijalna pomoć. Kako se navodi u daljem objašnjenju, budžet Srbije za socijalna davanja je velik, ali je ograničen i ima mnogo korisnika, pa je zato potrebno definisati prioritete.

"Podaci se vode u različitim bazama i ne postoje, čak ni na nivou samog Ministarstva, ukršteni uporedivi podaci za svakog pojedinca o svim novčanim pravima iz oblasti socijalne zaštite koje ostvaruje, načinu na koji ih ostvaruje, pa samim tim ni o ukupnim novčanim efektima koje ostvaruje u okviru socijalne zaštite, a kad su u pitanju usluge socijalne zaštite i ostala davanja koja su u nadležnosti lokalnog nivoa, na centralnom nivou ne postoje informacije o primaocima tih usluga", objašnjavaju autori ovog predloga.

Za sada je završena **prva faza formiranja Socijalne karte**, u smislu da je nabavljen softver, izrađena aplikacija, a objedinjeni su i podaci iz internih podsistema Ministarstva. **Druga faza** predviđa da se softver poveže sa eksternim registrima (registri van ministarstva), a za to je potreban ovaj zakon.

"Izuzetno, u evidenciji se mogu naći i deca i mladi, stariji od 65 godina, osobe s invaliditetom, osobe s mentalnim smetnjama, samohrani roditelji, nezaposleni i druge kategorije socijalno ugroženih čiji su mesečni prihodi ispod odgovarajućeg nivoa", takođe se navodi u ovom predlogu zakona.

Realizacija Socijalne karte koštaće 130 miliona dinara - toliko je procena da će koštati celokupan softver, što je jedna od zamerki koja je izneta još na prvoj i jedinoj sprovedenoj javnoj raspravi 2019. godine. Naime, stiče se utisak da je lakše platiti potpuno novu platformu nego usaglasiti postojeće evidencije o korisnicima socijalne pomoći.

Dobro pitanje je otkud nadležnima pravo da u računicu socijalne pomoći uključuju materijalni položaj i imovinu vanbračnih partnera, pod izgovorom da se time sprečavaju zloupotrebe kojih, fakat, ima. Ipak, ovakva računica **mnoge kojima je materijalni položaj ugrožen može da ostavi bez socijalne pomoći**.

U evidenciji povezanih lica spominju se, kao novina u odnosu na prvobitni nacrt zakona, **podaci o nasilju u porodici i podaci o izdržavanju** - naime, pitanje je da li će žena žrtva nasilja u porodici koja pokušava da pobegne od partnera uspeti da ostvari pravo na socijalnu pomoć ukoliko njeno pravo zavisi od prihoda i/ili imovine partnera. To pitanje nije specifično targetirano predlogom zakona, ali se očekuje da će evidencija o nasilju biti uzeta u obzir ukoliko žrtva potraži socijalnu pomoć.

Porodiljama NE SMEJU da budu smanjene naknade

<https://direktno.rs/vesti/drustvo-i-ekonomija/330100/porodilje-smanjenje-naknada-bebac-ana-brnabic.html>

Neplaćeni, već odloženi doprinosi u okviru državnih mera pomoći ne bi smeli da budu razlog za umanjeње naknada porodiljama. Ovo proizilazi iz Uredbe o postupku i načinu odlaganja plaćanja dugovanog poreza i doprinosa u cilju ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled bolesti kovid-19.

Naime, član 5. pomenute Uredbe precizira da se ovako odloženi doprinosi smatraju - plaćenim. - Doprinosi čije je odlaganje plaćanja odloženo u skladu sa ovom uredbom, smatraju se plaćenim za svrhu ostvarivanja prava po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, ostvarivanja prava za slučaj nezaposlenosti i ostvarivanja prava na finansijsku podršku porodici sa decom, kao i ostvarivanja prava u druge svrhe - stoji u članu broj pet ove Uredbe.

Obračun porodiljske naknade utvrđen je upravo kroz Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom. Njime je predviđeno da se naknada za porodilje utvrđuje na osnovu zarada primljenih tokom 18 meseci koji prethode otvaranju porodiljskog bolovanja, uz obavezan uslov da je poslodavac prethodno platio doprinose.

Portal Bebac je, podsetimo, ukazao da je država ponovo umanjila plate porodiljama, zbog toga što su poslodavci koristili mere države tokom pandemije i odložili plaćanje poreza i doprinosa. A neplaćeni doprinosi znače i smanjenje osnovice za obračun naknade koja se isplaćuje porodiljama.

- Uredba koja ima za cilj ublažavanje ekonomskih posledica nastalih usled bolesti kovid-19 u velikoj meri će ugroziti egzistenciju trudnica i porodilja, čiji su poslodavci koristili ovu meru države - naveo je portal Bebac.

Premijerka Srbije takođe se oglasila ovim povodom, rekavši da "porodilje ne mogu biti kolateralna šteta" i da će problem, koji je nastao zbog umanjeња naknade porodiljama kod poslodavaca koji su koristili državne mere pomoći, biti rešen.

- To će biti ispravljeno, ja garantujem, hvala portalu "Bebac" koji nam je skrenuo pažnju, ministar finansija Siniša Mali već radi na rešavanju tog problema i biće ispravljeno u najkraćem roku - rekla je premijerka.

TANJUG/BLIC

NEMA KUPACA ZA "AZOTARU" Niko nije uplatio depozit za javno nadmetanje

<https://www.blic.rs/biznis/nema-kupaca-za-azotaru-niko-nije-uplatio-depozit-za-javno-nadmetanje/f97k6z1>

Prodaja HIP Azotare u stečaju kao pravnog lica oglašena je neuspešnom, jer niko nije dostavio bankarsku garanciju niti uplatio depozit za javno nadmetanje, obavestila je Agencija za licenciranje stečajnih upravnika.

HIP Azotara u stečaju, do pre nekoliko godina jedini proizvođač amonijaka i najveći proizvođač veštačkog đubriva u Srbiji, ponuđena je kao industrijski kompleks po početnoj ceni od 5,8 milijardi dinara, a depozit za učešće bio je 2,3 milijarde.

HIP Azotaru je prvo privatizovao konzorcijum koji su činili srpska kompanija Univerzal, i litvanske ARVI i Sanitex, a kada je ta privatizacija raskinuta u ime države Azotarom je upravljao Srbijagas.

HIP Azotara je u stečaju od 2018. godine i od tada se angažuje minimalan broj radnika kako bi se obezbedila imovina i mogućnost pokretanja proizvodnje.

I KLOVNOVI NA BIROU RADA: Na novom, jedinstvenom spisku zanimanja ministarstva prosvete, našlo se više od 4.000 kvalifikacija

<https://www.novosti.rs/vesti/ekonomija/957953/klovnovi-birou-rada-novom-jedinstvenom-spisku-zanimanja-ministarstva-prosvete-naslo-vise-4-000-kvalifikacija>

VIŠE od 4.000 kvalifikacija svih nivoa obrazovanja našlo se na novoj jedinstvenoj listi Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Agencije za kvalifikacije. Tako će sada svi oni koji traže posao preko Nacionalne službe za zapošljavanje moći da budu evidentirani samo prema stečenoj diplomi.

Nova zanimanja su danas javni beležnici i izvršitelji, koja ranije nisu postojala, kao i mnoga u oblasti bankarskog sektora. Tu su i kućepazitelji, baštovani, sobarice, bebisiterke, ulični pevači i stendap komičari, klupske igračice, krupije, mađioničari, klovnovi i akrobate, zvonari, kobasičari, frizeri za pse, batleri i somelijeri...

Prema rečima Branka Ružića, ministra prosvete, do njenog objavljivanja poslodavci su prilikom zapošljavanja osoba i njihovog prijavljivanja na rad koristili listu iz devedesetih godina prošlog veka koja nije sadržala podatke o savremenim kvalifikacijama koje se stiču u sistemu obrazovanja.

- Osobe koje traže posao preko NSZ vrlo često nisu mogle da budu evidentirane prema stvarnim kvalifikacijama kojima raspolažu, već sa nekim približnim, za koje su se generacije školovale u prethodnim decenijama - kaže Ružić.

USKLAĐIVANJE SA EVROPSKOM UNIJOM

VLADA Srbije je u julu 2018. godine donela odluku o jedinstvenom kodeksu šifara za unošenje i šifriranje podataka u evidencijama u oblasti rada. Razlozi za donošenje novog Jedinstvenog kodeksa šifara su usaglašavanje domaćih propisa sa propisima EU i međunarodnim standardima, i prevazilaženje zastarelosti prethodnih šifarnika.

Poslodavci i investitori sada prilikom prijave na posao mogu da izaberu ono zvanje koje pojedinac zaista ima. To obezbeđuje kvalitetnu komunikaciju između onih koji zapošljavaju i onih koji traže posao, smanjuju se prepreke mobilnosti radne snage, podržava se bolja upotreba postojećih znanja i veština i bolje podudaranje između ponude i potražnje na tržištu rada.

Primena liste kvalifikacija osiguraće i bolji kvalitet statističkih analiza, a imaće poseban značaj i kod planiranog popisa stanovništva zbog prikupljanja informacija o kvalifikacionoj strukturi stanovništva Srbije.

- Novi šifarnik zanimanja je usaglašen sa Međunarodnom standardnom klasifikacijom zanimanja - tvrde u NSZ. - Od izuzetne je važnosti da postoji evidencija u oblasti rada, posredovanja u zapošljavanju, usklađivanja ponude i tražnje na tržištu rada, karijernog vođenja i savetovanja, statističkih izveštaja u sferi obrazovanja, odnosno upisne politike.

PRELCI

KADA je reč o profilima koje možemo smatrati umetničkim zanatima, na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje, pored ostalih, ima i onih koji traže zaposlenje iz oblasti tekstilstva i kožarstva, prelci, krojači tekstila, tkači, obrađivači kože i krzna, ali i plemenitih metala.

NSZ će podnositi jednom godišnje Ministarstvu za rad inicijative za inoviranje, odnosno dopunjavaće postojeći šifarnik, tako što će sagledavati stanje na tržištu rada, pratiti predloge poslodavaca, centralnog registra i svih ostalih nadležnih institucija.

Primenom nove liste ne bi trebalo da se dešava da se, recimo, tržištu rada ne obrati nijedan poslodavac sa željom da zaposli osobu čije zanimanje spada u grupu starih zanata: jorgandžija, kišobrandžija, abadžija, pomoćnik kolara i kolar, užar, presvlakač dugmadi, bižuter, bačvar, bunardžija, kotlar-kazandžija, sarač, ćilimar.

- Šifarnik zanimanja i stručne spreme baziran je na Jedinstvenoj nomenklaturi zanimanja, usvojenoj 1990. godine. Imajući u vidu da nije u potpunosti pratio dinamične promene na tržištu rada, sada je obezbeđena informatička podrška koja je omogućavala slobodan unos tačnog naziva obrazovnog profila, prema nazivu iz diplome - objašnjavaju u NSZ.

BETA/NOVA.RS

Pogačar: Izneli smo argumente Poreskoj upravi

<https://nova.rs/vesti/biznis/pogacar-izneli-smo-argumente-poreskoj-upravi/>

Predsednik Udruženja radnika na internetu (frilensera) u Srbiji Miran Pogačar rekao je da su na sastanku sa predstavnicima Poreske uprave saopštili argumente zašto rešenja o poreskim zaduženjima te službe nisu validna.

On je rekao da je Poreska uprava pogrešno uradila obračunska zaduženja radnika na internetu.

“Poreski službenici su napravili nekoliko grešaka, a prva je da je kamata obračunata po prodajnom kursu evra”, rekao je Pogačar.

Radnici na internetu protestovali su nekoliko puta u poslednjih dva meseca jer su dobili zaduženja za porez na dohodak u astronomskim iznosima.

Pogačar je rekao da su sporne i stope po kojima su obračunati normirani troškovi.

“U razgovoru smo naišli na razumevanje, a na sledećem sastanku će početi pregovori”, rekao je Pogačar.

Tanja Fajon o zahtevu Beograda da bude izuzeta iz dijaloga

<https://nova.rs/emisije/tanja-fajon-o-zahtevu-beograda-da-bude-izuzeta-iz-dijaloga/>

Evropska poslanica Tanja Fajon potvrdila je da je zvanični Beograd tražio njeno izuzeće u dijalogu evropskih i srpskih parlamentaraca i ocenila da je to neprihvatljivo za Brisel jer Evropska unija ima jasna interna pravila o predstavljanju. Ona je najavila da će više detalja o nastavku tih razgovora biti poznato u četvrtak posle dogovora predsednika Skupštine Srbije Ivica Dačića i predstavnika EU Dejvida Mekalistera.

“Nisam to čula od predsednika Vučića, već mi je Dejvid Mekalister preneo svoj razgovor sa Ivicom Dačićem koji je tražio da ja ne bude više učesnik u tom dijalogu. To je neprihvatljivo za nas, jer Evropska unija i mi u evropskom parlamentu imamo naša interna pravila predstavljanja” navela je gostujući u jutarnjem programu “Probudi se” na TV Nova S.

Fajon, koja je predsednica Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Srbije EU, je podsetila da evropska strana nije postavljala bilokakve uvjete ko treba da sedi sa srpske strane pregovaračkog stola.

“Mi ne utičemo na dogovor srpske strane ko će biti njihov pregovarač, pa ne mogu ni oni na naš. Mi imamo naša interna pravila sa evropske strane, pa je tako predviđeno da u ime grupacija u Evropskom parlamentu budemo prisutni i gospodin Bilčik i ja. Sa srpske strane nikada nismo dali uvjete ko da sedi. Nama je samo važno da su i vlast i opozicija deo dijaloga” istakla je ona.

Na pitanje zašto misli da je njeno učešće sporno za vlasti u Srbiji, ona je rekla da ne zna konkretne razloga.

“Možda jer sam socijaldemokrata, možda jer sam kritikovala argumentovano neke stvari u Srbiji. Možda neko misli da predstavljam neki deo opozicije. Žao mi je što su moje izjave tako shvaćene u Srbiji, ali jednostavno sam navikla da političari na različite načine koriste moje ime. To je izgleda deo političke kulture u Srbiji, a ne samo tamo već i ovde u Sloveniji” naglasila je ona.

Ona je navela da još nije poznato ko će sa srpske strane učestvovati u tim razgovorima, ali se istakla da se nada da bi to moglo biti poznato posle razgovora koje će u četvrtak voditi predsednik srpskog parlamenta i predstavnik Evropske unije Dejvid Mekalister.

“Mi smo spremni za te razgovore i hteli bismo da bude što je pre moguće. Moramo sa Dačićem da razgovaramo ko će biti pregovarači i kako će teći dijalog. Zbog epidemije se ne može putovati, pa ćemo razgovore početi onlajn” objasnila je ona.

Odbacila je primedbe da ti razgovori ugrožavaju suverenitet Srbije, a na pitanje da li se stiže utisak da vlast u Beogradu nije toliko posvećena evropskim integracijama odgovorila da svakoj vladi treba dati sto dana da pokaže koje su joj namere.

Država mimo zakona odlučila ko će da gradi Prokop

<https://nova.rs/vesti/biznis/drzava-mimo-zakona-odlucila-ko-ce-da-gradi-prokop/>

Republička direkcija za imovinu je prema svemu sudeći nezakonito odabrala privatnog partnera za zajedničku izgradnju zgrade železničke stanice „Beograd – Centar“ (Prokop), parkinga i pratećih komercijalnih sadržaja, ističe za Nova.rs programski direktor Transparetnosti Srbija Nemanja Nenadić.

Kako su mediji već objavljivali kompanija Railway City Beograd je privatni partner državi u gradnji nedostajućih sadržaja na železničkoj stanici koja se gradi skoro pola veka.

Iz te kompanije, čiji je jedan od suvlasnika domaći privrednik Branislav Grujić, najavljeno je da će gradnja dugoočekivane stanične zgrade na Prokopu početi u toku jeseni, dok se završetak prve faze tog objekta najavljuje do kraja 2022. godine.

Nenadić objašnjava da je po svemu sudeći u pitanju jedan od oblika javno-privatnog partnerstva, gde grad ili država daje zemljište, a privatni partner ulaže sredstva kroz izgradnju objekata javne namjene i komercijalnih sadržaja.

“Međutim, u Srbiji kada se planiraju javno-privatna partnerstva i koncesije **za to postoji zakonom određena procedura, koja u ovom slučaju nije ispoštovana**” ističe Nemanjić i navodi dokaze za takvu tvrdnju.

Prvo, zakonom je predviđeno da kada neki organ želi da razvija privatno-javno partnerstvo proverava da li je taj projekat u skladu sa zakonom kod Komisije za javno-privatno partnerstvo.

Zatim, kada Komisija prihvati taj projekat otvara se procedura za izbor privatnog partnera.

“Predstavnici više institucija učestvovali u kršenju zakona”

“Ne samo da je ovo kršenje Zakona o javno-privatnom partnerstvu prošlo bez reakcije drugih državnih organa, već su u njemu učestvovali i predstavnici Vlade, Ministarstva finansija, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Grada Beograda, Državnog pravobranilaštva, preduzeća Infrastrukture železnice Srbije i preduzeća ‘Beograd čvor’, koji su dali članove komisije za izbor ponuđača” poručuju iz Transparetnosti.

Programski direktor Transparetnosti Srbija ističe da **na sajtu Komisije za javno-privatno partnerstvo nema traga ovom projektu što znači da nije prošao kroz tu proceduru.**

“Postojao je javni poziv, ali ni on nije sproveden prema Zakonu o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama. Da je urađen kako je propisano, trebalo je da bude precizno definisano kako će se ocenjivati ponude i po kojim tačno kriterijumima. Zakon propisuje da se sprovede postupak

nabavke, gde bi kriterijumi za odabir partnera bili precizno određeni, u kojem bi postojala zaštita prava ponuđača, što ovde nije bio slučaj” objašnjava Nenadić.

Zakonom propisan postupak, prema njegovim rečima, bi garantovao i javnost ključnih informacija o sprovedenom postupku, obavezama privatnog partnera i ulaganjima države, koja sada nije obezbeđena.

“Ne samo da nisu objavljene odluke o izboru ponuđača i ugovor, već građani Srbije ne bi ni saznali za njegovo zaključivanje da se za ovu temu nisu zainteresovali novinari” zaključuje Nenadić.

Transparetnost podseća da je Republička direkcija 16. jula 2019. raspisala javni poziv „potencijalnim partnerima“ da upute pismene ponude za izgradnju stanične zgrade, parkinga i pratećih komercijalnih sadržaja. Kako je objavljeno, Srbija bi uložila zemljište i omogućila izgradnju, a privatni partner bi pribavio dokumentaciju i finansirao izgradnju.

Da ovo nije bio samo neobavezujući poziv za iskazivanje interesovanja, kako navode u Transparetnosti, svedoči i zaključak Vlade Srbije koji potvrđuje da 14.05.2020. je zaključen „Okvirni ugovor o zajedničkoj izgradnji objekta železničke stanice, parkinga i pratećih komercijalnih sadržaja na ploči i prenosu prava na nepokretnostima između Srbije i Railway City d.o.o Beograd, kao investitora.